

Inwestor: 	Gmina Jeżowe Jeżowe 136a, 37-430 Jeżowe
Wykonawca – jednostka projektowa: 	Biuro Usług Inżynierskich SP-GEO Paulina Pawlak ul. Mickiewicza 7, 37-220 Kańczuga
Wykonawca – opracowanie branża geotechniczna:	mgr inż. Damian Puchała ul. Miłocińska 93/13, 35-232 Rzeszów tel. 501 947 308
Zamierzenia budowlane: <ol style="list-style-type: none"> 1. Budowa drogi gminnej publicznej w miejscowości Cholewiana Góra 2. Budowa drogi gminnej publicznej w miejscowości Krzywdy - Kąty 	
Nazwa opracowania: <i>Opinia geotechniczna dla potrzeb ustalenia geotechnicznych warunków posadowienia obiektu budowlanego</i>	

Lokalizacja:

województwo: podkarpackie,
powiat: niżański,
gmina: Jeżowe,
miejscowości: Cholewiana Góra, Krzywdy – Kąty.

Stanowisko:	Tytuł, imię i nazwisko	Specjalność:	Nr uprawnień	Podpis
Opracowujący:	mgr inż. Damian Puchała	geolog	XI – 0096 XII – 0085 MŚ VII – 1817	
Nr egzemplarza		EGZ 1	Data:	lipiec 2018 r.

Rzeszów, lipiec 2018 r.

SPIS TREŚCI

1.	Wstęp.....	2
2.	Cel prac badawczych.....	3
3.	Zakres wykonanych prac geotechnicznych.....	3
	3.1. Prace geodezyjne.....	4
	3.2. Wiercenia badawcze.....	4
	3.3. Badania laboratoryjne.....	5
	3.4. Prace kameralne.....	6
4.	Charakterystyka projektowanej inwestycji.....	6
	4.1. Przedmiot inwestycji.....	6
	4.2. Założenia projektowe.....	6
5.	Charakterystyka terenu badań, położenie i morfologia.....	7
6.	Charakterystyka geotechniczna podłoża gruntowego.....	8
	6.1. Zarys ogólny budowy geologicznej.....	8
	6.2. Charakterystyka warunków gruntowo-wodnych.....	8
	6.3. Charakterystyka geotechniczna.....	10
7.	Warunki wodne.....	12
8.	Wysadzinowość gruntów.....	13
9.	Grupy nośności podłoża Gi.....	13
10.	Wnioski i zalecenia.....	15

ZAŁĄCZNIKI

Załącznik 1. Mapa przeglądowa 1: 50 000

Załącznik 2. Mapa dokumentacyjna z lokalizacją otworów badawczych

Załącznik 3. Fragment Szczegółowej Mapy Geologicznej Polski arkusz nr 923

(Rudnik) w skali 1: 50 000 [źródło: www.pgi.gov.pl]

Załączniki 4.1.÷4.4. Karty otworów geotechnicznych w skali 1:25

Załącznik 5. Zestawienie parametrów fizyko-mechanicznych wydzielonych warstw geotechnicznych (Tabela parametrów geotechnicznych)

Załącznik 6. Objasnienia symboli i znaków użytych w opracowaniu

1. Wstęp

Opinię geotechniczną określającą geotechniczne warunki posadowienia dla potrzeb budowy drogi gminnej publicznej w miejscowości Cholewiana Góra oraz drogi gminnej publicznej w miejscowości Krzywdy – Kąty, wykonano na zlecenie firmy *Biuro Usług Inżynierskich SP-GEO Paulina Pawlak*, z siedzibą – 37-220 Kańczuga, ul. Mickiewicza 7.

Inwestorem objętych opracowaniem przedsięwzięć budowlanych jest **Gmina Jeżowe**, Jeżowe 136a, 37-430 Jeżowe.

Podstawa opracowania:

- Umowa pomiędzy Gminą Jeżowe, a firmą Biuro Usług Inżynierskich „SP-GEO” Paulina Pawlak.,
- Specyfikacja Istotnych Warunków Zamówienia dotycząca w/w umowy.

Podstawą prawną niniejszego opracowania jest *Rozporządzenie Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie ustalania geotechnicznych warunków posadowienia obiektów budowlanych*.

Merytoryczną podstawę opracowania stanowią normy i przepisy branżowe:

- PN – EN 1997-1. Eurokod 7 – Projektowanie geotechniczne – Część 1: Zasady ogólne.
- PN – EN 1997-2. Eurokod 7 – Projektowanie geotechniczne – Część 2: Rozpoznanie i badanie podłoża gruntowego.
- PN – EN ISO 14688-1. Badania geotechniczne. Oznaczenie i klasyfikowanie gruntów. Część 1: Oznaczenie i opis.
- PN – EN ISO 14688-2. Badania geotechniczne. Oznaczenie i klasyfikowanie gruntów. Część 2: zasady klasyfikowania.
- PN – EN ISO 22475-1. Rozpoznanie i badania geotechniczne. Pobieranie próbek metodą wiercenia i odkrywek oraz pomiary wód gruntowych. Część 1: Techniczne zasady wykonania.
- PN – EN ISO 22476-2: 2005. Rozpoznanie i badania geotechniczne. Badania polowe. Część 2: Sondowania dynamiczne.
- Specyfikacje Techniczne PKN-CEN ISO/TS 17892: Badania laboratoryjne gruntów.
- PN-B-02479: 1998 Geotechnika – Dokumentowanie geotechniczne. Zasady ogólne.
- PN-B-02480: 1986 Grunty budowlane - Określenia, symbole, podział i opis gruntów.
- PN-B-03020: 1981 Grunty budowlane - Posadowienie bezpośrednie budowli.
- PN-B-04452:2002 Geotechnika - Badanie polowe.

- PN-B-04481: 1988 Grunty budowlane - Badanie próbek gruntu.
- PN-B-06050: 1999 Geotechnika. Roboty ziemne. Wymagania ogólne.
- PN-86/B-02480 Grunty budowlane. Określenia, symbole, podział i opis gruntów.
- PN-B-04493:1960 Grunty budowlane - Oznaczanie kapilarności biernej.
- PN-EN 933-8: 2012 Badania geometrycznych właściwości kruszyw - Część 8: Ocena zawartości drobnych cząstek - Badanie wskaźnika piaskowego.
- PN-S-02205:1998 Drogi samochodowe - Roboty ziemne. Wymagania ogólne.
- PN-B-02481:1998 Geotechnika - Terminologia podstawowa, symbole literowe i jednostki miar.
- Rozporządzenie Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 02.03.1999 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie - załącznik nr 4.
- Instrukcja badań podłoża gruntowego budowli drogowych i mostowych"- Generalna Dyrekcja Dróg Publicznych W-wa 1998.

Wykonane prace geotechniczne przeprowadzono pod stałym nadzorem geologa uprawnionego do wykonywania czynności dozoru geologicznego. Podczas przeprowadzonych prac terenowych nie naruszano wymagań przepisów BHP oraz ochrony środowiska naturalnego.

2. Cel prac badawczych

Zadaniem prac badawczych geotechnicznych było ustalenie warunków gruntowo – wodnych, grup nośności G_i oraz parametrów wytrzymałościowych i odkształceniowych podłoża dla wydzielonych warstw geotechnicznych zgodnie z normą PN-81/B-03020 – metoda B i C.

3. Zakres wykonanych prac

Zakres prac obejmował:

- wytyczenie otworów badawczych,
- wykonanie 4 otworów geotechnicznych do głębokości 3,0 m p.p.t.,
- prowadzenie pomiarów hydrogeologicznych polegających na pomiarze nawierconego i ustabilizowanego poziomu zwierciadła wody gruntowej,
- przeprowadzenie badań laboratoryjnych na pobranych próbkach gruntów,
- opracowanie niniejszej Opinii geotechnicznej.

3.1. Prace geodezyjne

W terenie wytyczono 4 otwory badawcze (w tym 3 otwory dla drogi gminnej w m. Cholewiana Góra oraz 1 otwór dla drogi gminnej w m. Krzywdy – Kąty) metodą rzędnych i odciętych (domiarów prostokątnych) w oparciu o istniejącą sytuację na podstawie dostarczonych przez Zleceniodawcę map sytuacyjno – wysokościowych.

Ilość, głębokość oraz lokalizacja wykonanych otworów została uzgodniona ze Zleceniodawcą (Projektantem). Lokalizację wykonanych w terenie otworów badawczych naniesiono na mapy dokumentacyjne [Załącznik 2].

3.2. Wiercenia badawcze

W ramach wierceń geotechnicznych wykonano otwory geotechniczne wzdłuż przebiegu projektowanych dróg gminnych. Lokalizację wykonanych wierceń przedstawia załącznik nr 2.

W miejscach zaprojektowanych otworów geotechnicznych wykonano wiercenia małośrednicowe, nierurowane, systemem mechanicznym – udarowym przy zastosowaniu próbników rdzeniowych RKS (długość próbników 1000 mm i 2000 mm, średnica Φ 40 mm, Φ 50 mm).

Łącznie wykonano 4 otwory geotechniczne (w tym 3 otwory dla drogi gminnej w m. Cholewiana Góra oraz 1 otwór dla drogi gminnej w m. Krzywdy – Kąty) do głębokości 3,0 m p.p.t. Łączny metraż wykonanych odwiertów wynosi 12,0 mb.

W czasie wierceń pobrano próbki gruntów do badań laboratoryjnych oraz prowadzono na bieżąco analizę makroskopową gruntów wydobywanych z otworów zgodnie z normą PN-B-04481: 1981. Zastosowane narzędzia wiertnicze umożliwiły pobór prób gruntów kategorii B wg PN-EN ISO 22475-1. „*Rozpoznanie i badania geotechniczne. Pobieranie próbek metodą wiercenia odkrywek oraz pomiary wód gruntowych. Część 1: Techniczne zasady wykonania*” oraz o klasie jakości 4 wg PN - EN 1997-1. Eurokod 7 - *Projektowanie geotechniczne – Część 2: Rozpoznanie i badanie podłoża gruntowego*.

Podczas wykonywania robót wiertniczych sprawowany był stały dozór geologiczny przez uprawnionego geologa, do którego obowiązków należało:

- dozór nad właściwym prowadzeniem robót wiertniczych – opis makroskopowy przewiercanych gruntów, pobieranie próbek gruntu, likwidacja otworów,
- prowadzenie obserwacji i pomiarów hydrogeologicznych.

Poniżej w tabeli nr 1 dokonano zbiorczego zestawienia wykonanych otworów badawczych.

Tabela nr 1. Zestawienie wykonanych otworów badawczych

Obiekt badań	Rodzaj otworu	Oznaczenie wykonanych otworów	Głębokość otworów [m p.p.t.]	Kategoria poboru próbek		
				A	B	C
Droga gminna publiczna w m. Cholewiana Góra	geotechniczny, drogowy	C1	3,0	B4		
	geotechniczny drogowy	C2	3,0	B4		
	geotechniczny drogowy	C3	3,0	B4		
Droga gminna publiczna w m. Krzywdy - Kąty	geotechniczny drogowy	K1	3,0	B4		
Suma		4 otwory	12 [mb]	-		

Próby gruntów kategorii B i klasy jakości 4 (B4) pobierano do worków z tworzywa zabezpieczając je przed utratą wilgotności naturalnej.

Wykonane wiercenia badawcze i sposób likwidacji otworów nie wpłynie na zmianę parametrów geotechnicznych podłoża jak również na zmianę środowiska naturalnego.

3.3. Prace laboratoryjne

Próbki gruntu zgodnie z normą PN-86/B-02480 poddano badaniom laboratoryjnym. Na próbkach gruntów kategorii B i klasy jakości 4 (B4) dokonano oznaczeń niezbędnych dla określenia warunków geotechnicznych panujących w podłożu.

Właściwe badania laboratoryjne na próbkach gruntu zostały poprzedzone wykonaniem kontrolnych badań makroskopowych (wg PN-88/B-04481 pkt 3.). Celem tych badań było:

- identyfikacja próbek gruntu w nawiązaniu do opisu podanego w metryce terenowej otworów badawczych,
- sprawdzenie poprawności oznaczeń dokonanych przy wstępnych badaniach polowych,
- ustalenie reprezentatywnych próbek gruntu do badań laboratoryjnych.

W ramach badań laboratoryjnych wykonano:

- oznaczenie wilgotności naturalnej gruntów w_n zgodnie z normą PN-88/B-04481 pkt 5.1.,
- analizę sitową dla gruntów niespoistych zgodnie z normą PN-88/B-04481 pkt 4.1.
- oznaczenie granic konsystencji (granica płynności w_L i granica plastyczności w_P) gruntów spoistych zgodnie z normą PN-88/B-04481 pkt 5.5. oraz pkt 5.6.2. Granica płynności została oznaczona aparatem Casagrande'a.

Na podstawie badania granic konsystencji zostały określone parametry tj.:

- stopień plastyczności I_L [-],

- wskaźnik plastyczności I_p [%],
- wskaźnik konsystencji I_c [-].

3.4. Prace kameralne

Na podstawie wykonanych wierceń badawczych, badań laboratoryjnych, obserwacji terenowych i geologicznych oraz analizy materiałów archiwalnych wykonano i opracowano:

- karty dokumentacyjne otworów badawczych,
- tabelę parametrów fizyko-mechanicznych wydzielonych warstw geotechnicznych,
- tekst Opinii geotechnicznej.

4. Charakterystyka projektowanej inwestycji

4.1. Przedmiot inwestycji

Niniejsza Opinia geotechniczna dotyczy dwóch inwestycji drogowych. Przedmiotem inwestycji są:

- droga gminna publiczna klasy D wraz z odwodnieniem w miejscowości Cholewiana Góra,
- droga gminna publiczna klasy D wraz z odwodnieniem w miejscowości Krzywdy – Kąty.

Powyższe inwestycje położone są w gminie Jeżowe, w powiecie niżańskim, w województwie podkarpackim.

4.2. Założenia projektowe

Dla objętych opracowaniem dróg gminnych publicznych przyjęto następujące parametry użytkowe:

- przyjęte parametry jak dla drogi o klasie technicznej – D (dojazdowa),
- obciążenie ruchem – 80 kN/oś,
- kategoria ruchu – KR1,
- prędkość projektowa V_p – 30 km/h,
- szerokość jezdni - 4,50 m,
- szerokość pasa ruchu – 2,75m,
- szerokość poboczy – 0,75 m
- szerokość zjazdu – 4,50m,
- szerokość jezdni zjazdu – 4,50m,
- szerokość dna rowu – 0,40-0,50m,
- nachylenie skarp 1:1,5.

5. Charakterystyka terenu badań, położenie i morfologia

Przedmiotowe odcinki dróg gminny administracyjnie położone są w województwie podkarpackim, w powiecie niżańskim, w gminie Jeżowe, w miejscowościach Cholewiana Góra oraz Krzywdy – Kąty.

Budowa drogi gminnej publicznej w miejscowości Cholewiana Góra

W stanie istniejącym w miejscu projektowanej drogi gminnej publicznej znajduje droga gminna publiczna o nawierzchni mineralno-asfaltowej w złym stanie technicznym. Droga przechodzi przez tereny wiejskie, typowo rolnicze – pastwiska, łąki, pola uprawne oraz miejscami tereny zadrzewione. W końcowej, zachodniej części odcinka drogi, po stronie południowej znajduje się cmentarz parafialny. Inwestycja zlokalizowana będzie w terenie równinnym, płaskim.

Teren badań położony jest w dorzeczu Sanu (prawobrzeżnego dopływu Wisły), w zlewni rzeki Jeżówka (Głęboka), będącej lewobrzeżnym dopływem Rudnej (lewobrzeżnego dopływu Sanu).

Budowa drogi gminnej publicznej w miejscowości Krzywdy – Kąty

W stanie istniejącym w miejscu projektowanej drogi gminnej publicznej znajduje utwardzona droga o nawierzchni z kruszywa. Droga przechodzi przez tereny wiejskie, typowo rolnicze – wzdłuż drogi od strony południowej występuje zabudowa jednorodzinna wraz z towarzyszącymi budynkami gospodarczymi – zabudowa o charakterze zagrodowym, natomiast od strony północnej rozpościera się las. Inwestycja zlokalizowana będzie w terenie równinnym, płaskim, na terasie nadzalewowej rzeki Rudna.

Teren badań położony jest w dorzeczu Sanu (prawobrzeżnego dopływu Wisły), w zlewni rzeki Rudna (lewobrzeżnego dopływu Sanu).

Według regionalizacji fizyczno-geograficznej J. Kondrackiego (1998r.) teren badań położony jest w obrębie:

- Regionu – Karpacki,
- Prowincji – Karpaty Zachodnie z Podkarpaciem Zachodnim i Północnym,
- Podprowincji – Podkarpacie Północne,
- Makroregionu – Kotlina Sandomierska,
- Mezoregionu – w północnej części Płaskowyżu Kolbuszowskiego na pograniczu z Równiną Tarnobrzeską.

Płaskowyż Kolbuszowski zajmuje środkową część Kotliny Sandomierskiej pomiędzy dolinami Wisły, Wisłoki i Sanu oraz obniżeniem Pradoliny Podkarpackiej. Powierzchnia płaskowyżu wynosi 1668 km² i wznosi się od 190 do 269 m n.p.m., a deniwelacje dochodzą do 80 m. Sieć rzeczna ma układ odśrodkowy.

6. Charakterystyka geotechniczna podłoża gruntowego

6.1. Zarys budowy geologicznej

Teren badań położony jest w obrębie jednostki geostrukturalnej zwanej Zapadliskiem Przedkarpackim, graniczącej od południa z Zewnętrznymi Karpatami Fliszowymi. Zapadlisko Przedkarpackie stanowi nieckę przedgórską wypełnioną utworami miocenu, zalegającymi na utworach prekambryjskich, paleozoicznych i mezozoicznych. Podłoże neogeńskie zbudowane jest z ilów mioceńskich (ilów krakowieckich). Iły pylaste mają przeważnie barwę szarą i ciemnoszarą. Miąższość tych utworów wynosi od 800 do 1600 m. Nadkład osadów mioceńskich stanowią utwory czwartorzędowe (holoceńsko-plejstocieńskie) o zróżnicowanej miąższości uzależnionej od morfologii stropu utworów neogenu. Czwartorzęd na analizowanym obszarze reprezentowany jest przez osady rzeczne tj. holoceńskie piaski oraz gliny i mułki terasów zalewowych – Cholewiana Góra oraz plejstocieńskie piaski terasów nadzalewowych Sanu – Krzywdy-Kąty.

6.2. Charakterystyka warunków gruntowo-wodnych

Budowa drogi gminnej publicznej w m. Cholewiana Góra

- Dla rozpoznania podłoża budowlanego wykonano 3 otwory badawcze C-1, C-2 i C-3. Wiercenia wykonano do głębokości 3,0 m p.p.t. W podłożu budowlanym wydzielono cztery warstwy geotechniczne oznaczone symbolami: IC₂, IC₃ oraz IIb₂ i IIc₂.
- Podłoże budowlane stanowią holoceńskie piaski rzeczne terasów zalewowych miejscami z domieszką pyłów i glin oraz gliny i mułki.
- W żadnym z wykonanych otworów badawczych nie nawiercono stropu starszego podłoża – ilów mioceńskich.
- W podłożu budowlanym do głębokości 3,0 m p.p.t. występują utwory piaszczyste oraz miejscami bardzo wysadzinowe grunty spoiste. Dominuje seria piaszczysta, którą pod względem litologicznym reprezentują piaski drobne, piaski drobne z pyłem, piaski drobne zaglinione oraz piaski średnie. Grunty niespoiste występują w stanie średniozagęszczonym – warstwy geotechniczne IIb₂ (piaski średnie) i IIc₂ (piaski drobne). W otworach badawczych C-1 i C-2 na głębokości 1,2 – 1,6 m p.p.t.

w obrębie pakietu piaszczystego nawiercono swobodne zwierciadło wód gruntowych – piaski nawodnione. Ponadto miejscami w podłożu stwierdzono występowanie gruntów spoistych. W otworze badawczym C-1 bezpośrednio pod przypowierzchniową warstwą gleby o miąższości 0,2 m, do głębokości 0,9 m p.p.t. zalegają gliny pylaste w stanie twardoplastycznym i plastycznym – poniżej występują piaski średnie. Z kolei w rejonie otworu badawczego C3, poniżej piasków drobnych, na głębokości 1,7 m p.p.t. występują gliny pylaste i pyły w stanie plastycznym (w-wa geotech. IC3).

- Głębokość zalegania i miąższość wydzielonych warstw gruntów przedstawiono na kartach otworów geotechnicznych [Załączniki nr 4.1÷4.3.] oraz w pkt 5.3. niniejszej Opinii.
- W otworach badawczych C-1 i C-2 na głębokości 1,2 – 1,6 m p.p.t. nawiercono czwartorzędowy poziom wodonośny związany z ośrodkiem porowym. Warstwę wodonośną stanowią nawodnione piaski średnie i piaski drobne. Zwierciadło wody gruntowej ma charakter swobodny. W otworze C-3 nie stwierdzono lustra wody gruntowej.
- Warunki wodne – wzdłuż projektowanej drogi gminnej dominują **przeciętne** warunki wodne (ZWG kształtuje się w przedziale 1 ÷ 2 m poniżej spodu konstrukcji nawierzchni). Lokalnie w rejonie otworu badawczego C-3 stwierdzono warunki dobre.
- Warunki gruntowe **proste**.
- Grupa nośności podłoża: dominującą grupą nośności podłoża na analizowanym terenie jest **G1** (w podłożu do 1,0 m poniżej spodu zakładanej konstrukcji nawierzchni przeważają grunty niewysadzinowe – piaski). Lokalnie grupę nośności podłoża określono jako **G4** – rejon otworu badawczego C-1 (w miejscach występowania w podłożu, w strefie przypowierzchniowej do 1,0 m poniżej spodu zakładanej konstrukcji nawierzchni, gruntów bardzo wysadzinowych, spoistych – glin pylastych). Zwraca się uwagę na punktowy charakter rozpoznania podłoża (3 otwory badawcze) w związku z czym kwestię grupy nośności podłoża należy weryfikować na bieżąco podczas prowadzenia prac przygotowawczych (odhumusowanie) oraz robót ziemnych (weryfikacja założeń projektowych).

Budowa drogi gminnej publicznej w m. Krzywdy - Kąty

- Dla rozpoznania podłoża budowlanego wykonano 1 otwór badawczy K-1. Odwiert wykonano do głębokości 3,0 m p.p.t. W podłożu budowlanym wydzielono dwie warstwy geotechniczne oznaczone symbolami: IIb₂ i IIc₂.
- Podłoże budowlane stanowią plejstocenyjskie piaski rzeczne terasów nadzalewowych.

- W żadnym z wykonanych otworów badawczych nie nawiercono stropu starszego podłoża – ilów miocenijskich.
- Bezpośrednio poniżej przypowierzchniowej warstwy gleby (humusu) o miąższości 0,2 m, do głębokości 3,0 m, występuje seria piaszczysta, którą pod względem litologicznym reprezentują piaski drobne i piaski średnie. Piaski występują w stanie średniozagęszczonym – warstwy geotechniczne IIb₂ (piaski średnie) i IIc₂ (piaski drobne). Od głębokości 2,2 m p.p.t. obserwowano wzrost wilgotności utworów piaszczystych – poniżej występują piaski średnie mokre. W obrębie serii piaszczystej nie nawiercono lustra wody (piasków nawodnionych).
- Głębokość zalegania oraz miąższość wydzielonych warstw gruntów przedstawiono na karcie otworu geotechnicznego [Załączniki nr 4.4] oraz w pkt 5.3. niniejszej Opinii.
- Bieżącym wierceniem nie stwierdzono występowania zwierciadła wody gruntowej – brak właściwego, ciągłego poziomu wodonośnego (obserwacji dokonano **w lipcu 2018 r.**). Zwraca się uwagę na punktowy charakter rozpoznania warunków gruntowo-wodnych.
- Warunki wodne – wzdłuż analizowanego odcinka drogi stwierdzono **dobre** warunki wodne (do gł. 2,0 m poniżej spodu konstrukcji nawierzchni nie stwierdzono lustra wody gruntowej).
- Warunki gruntowe **proste**.
- Grupa nośności podłoża określono jako **G1** – w podłożu zalegają grunty niespoiste, niewysadzinowe.

6.3. Charakterystyka geotechniczna

Grunty rodzime podłoża budowlanego podzielono na dwie serie – pakiety geotechniczne: piaszczysty oraz gliniasto – pylasty, w obrębie których następnie wydzielono warstwy geotechniczne.

Przypowierzchniową warstwę gleby (humusu) o miąższości 0,15 – 0,2 m, należy starannie i na pełną głębokość usunąć, do gruntów rodzimych stanowiących właściwe podłoże budowlane.

Pakiet geotechniczny I (gliny, mułki) stanowią czwartorzędowe osady rzeczne (R) wieku holoceńskiego (Q_h) litologicznie wykształcone jako gliny pylaste i pyły. Grunty te występują w stanie twaroplastycznym ($0,0 < I_L < 0,25$) i plastycznym ($0,25 \leq I_L < 0,50$). W obrębie serii gliniasto – pylastej wydzielono dwie warstwy geotechniczne oznaczone symbolami: IC2 i IC3 (grupa konsolidacji C – grunty spoiste nieskonsolidowane).

Pakiet geotechniczny II (seria piaszczysta) stanowią czwartorzędowe osady rzeczne (R) wieku holoceno – plejstoceno (Q_{h-p}) litologicznie wykształcone jako piaski drobne, piaski drobne z pyłem, piaski drobne zaglinione oraz piaski średnie. Grunty te charakteryzują się stanem średniozagęszczonym ($0,33 < I_D \leq 0,67$). W obrębie serii piaszczystej wydzielono ze względu na rodzaj gruntów (uziarnienie) dwie warstwy geotechniczne oznaczone symbolami: IIb₂ i IIc₂.

Warstwy geotechniczne:

- **Warstwa geotechniczna IC2 – grunty średnio spoiste nieskonsolidowane w stanie twardoplastycznym – warstwa nośna.**

Grunty warstwy IC2 reprezentowane są przez gliny pylaste z domieszką części organicznych o średnim stopniu plastyczności $I_{Lsr.} = 0,20$. Grunty te stwierdzono w otworze:

C-1 na głębokości 0,2 – 0,6 m p.p.t.

- **Warstwa geotechniczna IC3 – grunty mało i średnio spoiste nieskonsolidowane w stanie plastycznym – warstwa potencjalnie nośna.**

Grunty warstwy IC3 reprezentowane są przez gliny pylaste i pyły o średnim stopniu plastyczności $I_{Lsr.} = 0,32$. Grunty te stwierdzono w otworach:

C-1 na głębokości 0,6 – 0,9 m p.p.t.,

C-3 na głębokości 1,7 – 3,0 m p.p.t.

- **Warstwa geotechniczna IIb₂ – grunty niespoiste (średnioziarniste) w stanie średniozagęszczonym – warstwa nośna.**

Grunty warstwy geotechnicznej IIb₂ reprezentowane są przez piaski średnie o średnim stopniu zagęszczenia $I_{Dsr.} = 0,50$. Grunty te stwierdzono w otworach:

C-1 na głębokości 0,9 – 3,0 m p.p.t.,

K-1 na głębokości 2,2 – 3,0 m p.p.t.

- **Warstwa geotechniczna IIc₂ – grunty niespoiste (drobnoziarniste) w stanie średniozagęszczonym – warstwa nośna.**

Grunty warstwy geotechnicznej IIc₂ reprezentowane są przez piaski drobne, piaski drobne z pyłem i piaski drobne zaglinione o średnim stopniu zagęszczenia $I_{Dsr.} = 0,40$. Grunty te stwierdzono w otworach:

C-2 na głębokości 0,15 – 3,0 m p.p.t.,

C-3 na głębokości 0,15 – 1,7 m p.p.t.,

K-1 na głębokości 0,2 – 2,2 m p.p.t.

Na podstawie przeprowadzonego rozpoznania geologicznego, stwierdza się, że na analizowanych obszarach pod projektowane drogi gminne występują **proste warunki gruntowe**.

Jako podstawę podziału podłoża gruntowego, przyjęto zróżnicowanie stratygraficzno-facjalne wydzielając zespół gruntowy (pakiet, serię), a następnie w jego obrębie dokonano podziału na warstwy geotechniczne, różniące się od siebie właściwościami fizyko-mechanicznymi. Charakterystyczne wartości parametrów geotechnicznych dla wydzielonych warstw określono na podstawie wartości wyprowadzonych, uzyskanych drogą korelacji z wyników badań polowych i laboratoryjnych w oparciu o metodę B wg PN-81/B-03020 pkt. 3.2.

Jako cechę wiodącą dla określenia parametrów gruntów wg PN-81/B-03020, przyjęto:

- średni stopień zagęszczenia I_D dla gruntów niespoistych,
- średni stopień plastyczności I_L dla gruntów spoistych.

Wartość stopnia zagęszczenia I_{Dsr} gruntów niespoistych (piasków) ustalono na podstawie doświadczeń własnych i danych archiwalnych – metoda C wg PN-81/B-03020.

Wartość stopnia plastyczności I_L obliczono ze wzoru: $I_L = \frac{w_n - w_p}{w_L - w_p}$, w oparciu o wyniki wykonanych badań laboratoryjnych tj. granicy plastyczności w_p i granicy płynności w_L (metoda Casagrande'a). W/w badania laboratoryjne przeprowadzono zgodnie z normą PN-88/B-04481.

Parametry fizyko-mechaniczne dla wydzielonych warstw geotechnicznych przedstawiono w tabeli parametrów geotechnicznych [Załącznik nr 5].

7. Warunki wodne

Budowa drogi gminnej publicznej w miejscowości Cholewiana Góra

Bieżącymi wierceniami C-1 i C-2 stwierdzono występowanie pierwszego czwartorzędowego poziomu wodonośnego, który stanowią nawodnione piaski drobne i piaski średnie. Zwierciadło wód gruntowych o charakterze swobodnym pomierzono na głębokości wahającej się w granicach 1,2 – 1,6 m p.p.t. W rejonie otworu badawczego C-3, do gł. rozpoznania, nie nawiercono lustra wody gruntowej.

Stwierdzony odwiertami C-1 i C-2 poziom wodonośny o zwierciadle swobodnym jest słabo izolowany i stąd również podatny na zanieczyszczenia oraz dynamiczne wahania zwierciadła wody. Wody gruntowe zasilane są głównie poprzez opady atmosferyczne i wody roztopowe. W zależności od pory roku i panujących warunków atmosferycznych, na badanym terenie przewiduje się wahania poziomu wód gruntowych, w granicach $\pm 1,0$ m od poziomu stwierdzonego.

Budowa drogi gminnej publicznej w miejscowości Krzywdy – Kąty.

Bieżącymi badaniami nie stwierdzono zwierciadła wody gruntowej – brak właściwego, ciągłego poziomu wodonośnego (obserwacji dokonano **w lipcu 2018 r.**). Należy podkreślić punktowy charakter rozpoznania podłoża – 1 odwiert geotechnicznych.

Poziom zwierciadła wód gruntowych, nawiercony i pomierzony w poszczególnych otworach badawczych przedstawiono w tabeli nr 1 (obserwacji dokonano **w lipcu 2018 r.**).

Tabela nr. 2. Zestawienie nawierconych poziomów zwierciadła wód gruntowych.

Tabela nr. 2. Zestawienie nawierconych poziomów zwierciadła wód gruntowych.		
Nr otworu	Nawiercony poziom wód gruntowych	Ustabilizowany poziom wód gruntowych
	Głębokość [m p.p.t.]	Głębokość [m p.p.t.]
Budowa drogi gminnej publicznej w miejscowości Cholewiana Góra		
C-1	1,2	1,2
C-2	1,6	1,6
C-3	BRAK WODY	
Budowa drogi gminnej publicznej w miejscowości Krzywdy - Kąty		
K-1	BRAK WODY	

8. Wysadzinowość gruntów

Na podstawie „Instrukcji Badań Podłoża Gruntowego cz. 2 - Załącznik (Tablica Z-2.16.)” oraz *Katalogu Typowych Konstrukcji Nawierzchni Podatnych i Półsztywnych – 2014r.*, określono wysadzinowość gruntów rodzimych do głębokości 1,0 m poniżej spodu zakładanej konstrukcji nawierzchni.

W podłożu do głębokości 1,0 m poniżej spodu zakładanej konstrukcji nawierzchni występują grunty:

- niewysadzinowe – piaski drobne,
- bardzo wysadzinowe – gliny pylaste (lokalnie – rejon otworu badawczego C-1).

9. Grupy nośności podłoża

Zgodnie z *Rozporządzeniem Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 02.03.1999 w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie - załącznik nr 4* oraz *Katalogu typowych konstrukcji nawierzchni podatnych*

i półsztywnych - załącznik do Zarządzenia Nr 31 Generalnego Dyrektora Dróg Publicznych z dnia 16 czerwca 2014 r. i normy PN-S-02205:1998 określono grupy nośności podłoża Gi. W przypadku rozbieżnej oceny według różnych kryteriów decydowały wyniki najmniej korzystne.

Grupę nośności podłoża określono na podstawie rodzaju, wysadzinowości i stanu gruntów zalegających do głębokości 1,0 m od spodu zakładanej konstrukcji nawierzchni. Do oceny grupy nośności podłoża uwzględniono także istniejące warunki wodne.

Jeżeli w strefie do głębokości 1,0 m poniżej spodu zakładanej konstrukcji nawierzchni występują warstwy różnych gruntów o miąższości poniżej 1 m, to do projektowania należy przyjąć warunki gruntowe wynikające z rodzaju i cech gorszego gruntu.

Budowa drogi gminnej publicznej w m. Cholewiana Góra

Wzdłuż przedmiotowego odcinka drogi gminnej **warunki wodne** określono jako **przeciętne** (rejon otworów C-1, C-2) i dobre (C-3). Na obszarze badań wydzielono grupę nośności podłoża **G1** oraz lokalnie w rejonie otworu badawczego C-1 – **G4** (w podłożu w strefie do 1,0 m poniżej spodu zakładanej konstrukcji nawierzchni występują grunty spoiste, bardzo wysadzinowe).

Budowa drogi gminnej publicznej w m. Krzywdy – Kąty

Wzdłuż przedmiotowego odcinka drogi gminnej **warunki wodne** określono jako **dobre**. Na obszarze badań wydzielono grupę nośności podłoża **G1**.

Tabela nr 3. Zestawienie grup nośności Gi

L.p.	Nr otworu	Rodzaj gruntu (do 1,0 m poniżej spodu zakładanej konstrukcji nawierzchni)	Wysadzinowość gruntu	Warunki wodne	Grupa nośności
Budowa drogi gminnej publicznej w miejscowości Cholewiana Góra					
1.	C-1	Gлина pylasta	bardzo wysadzinowy	przeciętne	G4
2.	C-2	Piasek drobny	niewysadzinowy	przeciętne	G1
3.	C-3	Piasek drobny	niewysadzinowy	dobre	G1
Budowa drogi gminnej publicznej w miejscowości Krzywdy - Kąty					
4.	K-1	Piasek drobny	niewysadzinowy	dobre	G1

Głębokość przemarzania gruntu na terenie badań wynosi $h_z = 1,0$ m p.p.t., wartość powyższą przyjęto zgodnie z normą PN-88/B-03020 „Grunty budowlane. Posadowienie bezpośrednie budowli. Obliczenia statyczne i projektowanie”.

10. Wnioski i zalecenia

10.1. Warunki gruntowe

Budowa drogi gminnej publicznej w m. Cholewiana Góra

Dla rozpoznania podłoża budowlanego wykonano 3 otwory badawcze C-1, C-2 i C-3. Wiercenia wykonano do głębokości 3,0 m p.p.t. Podłoże budowlane stanowią holocenijskie piaski rzeczne terasów zalewowych miejscami z domieszką pyłów i glin oraz gliny i mułki.

W podłożu budowlanym do głębokości 3,0 m p.p.t. występują utwory piaszczyste oraz miejscami bardzo wysadzinowe grunty spoiste. Dominuje seria piaszczysta, która pod względem litologicznym reprezentowana jest przez piaski drobne, piaski drobne z pyłem, piaski drobne zaglinione oraz piaski średnie. Grunty niespoiste występują w stanie średniozagęszczonym – warstwy geotechniczne IIb₂ (piaski średnie) i IIc₂ (piaski drobne). W otworach badawczych C-1 i C-2 na głębokości 1,2 – 1,6 m p.p.t. w obrębie pakietu piaszczystego nawiercono swobodne zwierciadło wód gruntowych – piaski nawodnione. Ponadto miejscami w podłożu stwierdzono występowanie gruntów spoistych. W otworze badawczym C-1 bezpośrednio pod przypowierzchniową warstwą gleby o miąższości 0,2 m, do głębokości 0,9 m p.p.t. zalegają gliny pylaste w stanie twardoplastycznym i plastycznym – poniżej występują piaski średnie. Z kolei w rejonie otworu badawczego C3, poniżej piasków drobnych, na głębokości 1,7 m p.p.t. występują gliny pylaste i pyły w stanie plastycznym (w-wa geotech. IC3).

Głębokość zalegania i miąższość wydzielonych warstw gruntów przedstawiono na kartach otworów geotechnicznych [Załączniki nr 4.1÷4.3].

Budowa drogi gminnej publicznej w m. Krzywdy - Kąty

Dla rozpoznania podłoża budowlanego wykonano 1 otwór badawczy K-1. Odwiert wykonano do głębokości 3,0 m p.p.t. Podłoże budowlane stanowią plejstocenijskie piaski rzeczne terasów nadzalewowych.

Bezpośrednio poniżej przypowierzchniowej warstwy gleby (humusu) o miąższości 0,2 m, do głębokości 3,0 m, występuje seria piaszczysta, którą pod względem litologicznym reprezentują piaski drobne i piaski średnie. Piaski występują w stanie średniozagęszczonym – warstwy geotechniczne IIb₂ (piaski średnie) i IIc₂ (piaski drobne). Od głębokości 2,2 m p.p.t. obserwowano wzrost wilgotności utworów piaszczystych – poniżej występują piaski średnie mokre. W obrębie serii piaszczystej nie nawiercono lustra wody (piasków nawodnionych).

Głębokość zalegania i miąższość wydzielonych warstw gruntów przedstawiono na karcie otworu geotechnicznego [Załączniki nr 4.4].

10.2. Warunki wodne

Budowa drogi gminnej publicznej w miejscowości Cholewiana Góra

Bieżącymi wierceniami C-1 i C-2 stwierdzono występowanie pierwszego czwartorzędowego poziomu wodonośnego, który stanowią nawodnione piaski drobne i piaski średnie. Zwierciadło wód gruntowych o charakterze swobodnym pomierzono na głębokości wahającej się w granicach 1,2 – 1,6 m p.p.t. W rejonie otworu badawczego C-3, do gł. rozpoznania, nie nawiercono zwierciadła wody gruntowej. Stwierdzony odwiertami C-1 i C-2 poziom wodonośny o zwierciadle swobodnym jest słabo izolowany i stąd również podatny na zanieczyszczenia oraz dynamiczne wahania zwierciadła wody. Wody gruntowe zasilane są głównie poprzez opady atmosferyczne i wody roztopowe. W zależności od pory roku i panujących warunków atmosferycznych, na badanym terenie przewiduje się wahania poziomu wód gruntowych, w granicach $\pm 1,0$ m od poziomu stwierdzonego.

Poziom zwierciadła wód gruntowych nawiercony i pomierzony w poszczególnych otworach badawczych przedstawiono w pkt 7 tabeli nr 2 (obserwacji dokonano **w lipcu 2018 r.**).

Budowa drogi gminnej publicznej w miejscowości Krzywdy – Kąty.

Bieżącymi badaniami nie stwierdzono zwierciadła wody gruntowej – brak właściwego, ciągłego poziomu wodonośnego (obserwacji dokonano **w lipcu 2018 r.**). Należy podkreślić punktowy charakter rozpoznania podłoża – 1 odwiert geotechnicznych.

10.4. Na podstawie przeprowadzonego rozpoznania geologicznego oraz zgodnie z § 4 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Wodnej z dnia 24 kwietnia 2012 r. w *sprawie ustalania geotechnicznych warunków posadowienia obiektów budowlanych*, wzdłuż analizowanych odcinków dróg gminnych stwierdzono **proste warunki gruntowe**.

10.5. Geotechniczna charakterystyka gruntów przedstawia się następująco:

Pakiet geotechniczny I (gliny, mułki) stanowią czwartorzędowe osady rzeczne (R) wieku holocenijskiego (Q_h) litologicznie wykształcone jako gliny pylaste i pyły. Grunty te występują w stanie twardoplastycznym ($0,0 < I_L < 0,25$) i plastycznym ($0,25 \leq I_L < 0,50$). W obrębie serii gliniasto – pylastej wydzielono dwie warstwy geotechniczne oznaczone symbolami: IC2 i IC3 (grupa konsolidacji C – grunty spoiste nieskonsolidowane).

Pakiet geotechniczny II (seria piaszczysta) stanowią czwartorzędowe osady rzeczne (R) wieku holocenijsko – plejstocenijskiego (Q_{h-p}) litologicznie wykształcone jako piaski drobne, piaski drobne z pyłem, piaski drobne zaglinione oraz piaski średnie. Grunty te charakteryzują

się stanem średniozagęszczonym ($0,33 < I_D \leq 0,67$). W obrębie serii piaszczystej wydzielono ze względu na rodzaj gruntów (uziarnienie) dwie warstwy geotechniczne oznaczone symbolami: IIb₂ i IIc₂.

Warstwy geotechniczne:

- **warstwa geotechniczna IC2** – grunty średnio spoiste w stanie twardoplastycznym przy średnim stopniu plastyczności $I_{Lsr.} = 0,20$ – warstwa nośna,
- **warstwa geotechniczna IC3** – grunty mało i średnio spoiste w stanie plastycznym przy średnim stopniu plastyczności $I_{Lsr.} = 0,32$ – warstwa potencjalnie nośna,
- **warstwa geotechniczna IIb₂** – grunty niespoiste (piaski średnie) w stanie średniozagęszczonym przy średnim stopniu zagęszczenia $I_{Dsr.} = 0,50$ – w-wa nośna,
- **warstwa geotechniczna IIc₂** – grunty niespoiste (piaski drobne) w stanie średniozagęszczonym przy średnim stopniu zagęszczenia $I_{Dsr.} = 0,40$ – w-wa nośna.

10.6. Należy podkreślić, iż warstwy geotechniczne wydzielono wyłącznie w oparciu o punktowe rozpoznanie (3 odwierty geotechniczne – pod dr. gm. w m. Cholewiana Góra) oraz (1 odwiert geotechniczny – pod dr. gm. w m. Krzywdy - Kąty). Zatem kwestie warunków gruntowo-wodnych należy weryfikować w oparciu o bieżące rozpoznanie prowadzone w trakcie postępu robót ziemnych. W przypadku jakichkolwiek wątpliwości co do rodzaju podłoża zaleca się kontakt z wykonawcami niniejszej Opinii.

10.7. Według Katalogu Typowych Konstrukcji Nawierzchni Podatnych i Półsztywnych na terenie badań do głębokości 1,0 m poniżej zakładanego spodu konstrukcji nawierzchni oraz w strefie przemarzania, występują grunty rodzime podłoża:

- niewysadzinowe – piaski drobne,
- bardzo wysadzinowe – gliny pylaste (lokalnie – rejon otworu badawczego C-1).

10.8. Grupa nośności podłoża

Budowa drogi gminnej publicznej w miejscowości Cholewiana Góra

Według kryteriów wysadzinowości gruntów, ich rodzaju i stanu oraz na podstawie przyjętych **przeciętnych** warunków wodnych oraz lokalnie dobrych, ustalono na obszarze objętym badaniami, jako dominującą grupę nośności podłoża **G1**. Lokalnie w miejscu występowania w strefie przypowierzchniowej gruntów spoistych (glin pylastych – rejon otworu C-1), grupę nośności podłoża określono jako **G4** – szczegółową charakterystykę przedstawiono w pkt 9, w tabeli nr 3.

Budowa drogi gminnej publicznej w miejscowości Krzywdy – Kąty

Według kryteriów wysadzinowości gruntów, ich rodzaju i stanu oraz na podstawie przyjętych **dobrych** warunków wodnych, ustalono na obszarze objętym badaniami grupę nośności podłoża **G1**.

10.9. W rejonie otworu badawczego C-1 (droga gminna w Cholewianej Górze) w przypowierzchniowej strefie podłoża występują grunty spoiste, bardzo wysadzinowe, o właściwościach tiksotropowych i dużej wrażliwości strukturalnej. Są to utwory podatne na zmianę wilgotności naturalnej (rozmakanie, upłynnienie) i oddziaływania czynników mechanicznych (drżania, wibracje) pod wpływem, których mogą ulec pogorszeniu ich parametry wytrzymałościowe. W przypadku gdy dojdzie do uplastycznienia i nadmiernego przewilgocenia gruntów spoistych – pogorszeniu ulegną parametry nośne, należy podjąć stosowne zabiegi uzdatniające. Do ulepszenia i stabilizowania przewilgoconych gruntów spoistych można stosować np. wapno wysoko reaktywne lub inne spoiwa drogowe.

10.10. Miejsca po odhumusowaniu i wykopy należy chronić przed wpływem warunków atmosferycznych (opady, przemarzanie, rozmakanie, przesuszenie).

10.11. Roboty ziemne (w tym pracę sprzętu) należy zorganizować tak, aby nie nastąpiło rozluźnienie lub pogorszenie stanu gruntu zalegającego w odsłoniętym podłożu.

10.12. Warstwę gleby (humusu) należy starannie i na pełną głębokość usunąć, do gruntów rodzimych, stanowiących właściwe podłoże budowlane.

10.13. Grunty budujące przedmiotowy teren ze względu na warunki ich urabiania i odpajania zakwalifikowano do 3 (piaski) i 4 (gliny) kategorii wg normy PN-B-06050: 1999 „Geotechnika. Roboty ziemne. Wymagania ogólne”.

10.14. Głębokość przemarzania gruntu na terenie badań należy przyjąć zgodnie z normą PN-88/B-03020 „*Grunty budowlane. Posadowienie bezpośrednie budowli. Obliczenia statyczne i projektowanie*” na głębokość 1,0 m p.p.t.

10.15. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Wodnej z dnia 24 kwietnia 2012 r. w sprawie ustalania geotechnicznych warunków posadowienia obiektów budowlanych, projektowane odcinki dróg gminnych, ze względu na ich charakterystykę techniczną, przewidywany zakres robót ziemnych oraz stwierdzone na omawianym terenie **proste warunki gruntowe**, kwalifikuje się do **I kategorii geotechnicznej**.